

Peuters nu ook scholieren

Juf Imke Bouts (l) en directeur Renald Gunsch van de Van Ostadeschool bereiden zich voor op een klas vol peuters.

FOTO DANIËLLA VAN BERGEN

DEN HAAG

Verwacht op de Van Ostadeschool straks geen kindjes die netjes in het gelid tafels staan op te dreunen. Al spelenderwijs worden de peuters klaargestoomd voor groep 1.

PETER KOOP

De leverancier van schoolmeubelen stond wel even raar te kijken toen Renald Gunsch onlangs om een verschoontafel vroeg. „Dat hoort natuurlijk niet tot de standaarduitrusting van een basisschool”, zegt de directeur van de Van Ostadeschool in de Schilderswijk met een lach. Toch ontkomen zijn leerkrachten er vanaf oktober niet aan zo nu en dan een ondergeplast kind te verschonen. „Want ja, bij peuters gaat er nog wel eens wat mis.”

De Van Ostade biedt - als eerste school in Nederland - vanaf begin oktober onderwijs aan 2-jarigen. En nee, verwacht dan geen gedrilde hummeltjes die al letters en cijfers moeten opdreunen. „We pakken het spelenderwijs aan”, zegt juf Imke Bouts, de docent die de peuters gaat lesgeven. „Zo staan er in het lokaal geen tafeltjes en we zitten nauwelijks in de kring. De peuters leren zichzelf aan te kleden, hun motoriek te verbeteren en zelf op te ruimen. Tussendoor krijgen ze langzaam door hoe ze

zich moeten uitdrukken en leren ze onbewust ook de basisregels van het tellen.”

Maar wat is er mis met de huidige voorschoolse educatie (vve's) en de peuterspeelzalen? „O, ze doen hartstikke goed werk”, haast Gunsch zich te zeggen. „Maar we denken dat het nóg beter kan. Door alles in eigen hand te houden, kunnen we ze klaarstomen voor de kleuterschool op een manier zoals wij dat willen.” Hét grote verschil met de huidige vve's is de persoonlijke ontwikkeling van het kind, zegt Gunsch. „Elke peuter volgt daar hetzelfde programma. Wij kijken naar het kind zelf. De een moet werken aan z'n zelfvertrouwen. De ander loopt achter met taal. En weer een ander zal z'n motoriek extra moeten oefenen. Wij evalueren dagelijks ieder kind, terwijl dat op een peuterspeelzaal vaak eens in de paar weken gebeurt.”

Taalvaardig

Doordat er zoveel nadruk komt te staan op zelfredzaamheid en zelfvertrouwen, kan het zelfs zijn dat de kinderen uiteindelijk minder taalvaardig aan de kleuterklas beginnen, dan hun leeftijdgenootjes die wél van een vve komen. „Maar we zijn er van overtuigd dat ze die eventuele achterstand later inhalen.”

En zelfs als achterstanden niet volledig worden weggepoetst, kan Gunsch er vrede mee hebben. „Het gaat bij ons om het afleveren van stabiele, zelfverzekerde leerlingen. Want wat willen we uiteindelijk in de maatschappij? Iemand die is afgestudeerd, perfect is met taal en rekenen, maar zich asociaal gedraagt? Of iemand die vrijwel dezelfde vaardigheden heeft, maar wél weet hoe je je hoort te gedragen? Wij kiezen voor het laatste. En ik denk dat het

peuteronderwijs er aan bijdraagt dat kinderen zelfverzekerder en met meer zelfvertrouwen klaar zijn voor de toekomst.”

Is dat bijbrengen van normen en waarden niet met name een taak voor de ouders? „Uiteraard. Maar we zien in deze wijk dat dat niet altijd gebeurt. Niet elk kind wordt even zelfstandig opgevoed. Wat is er dan mis ouders daarbij een handje te helpen? We betrekken ze dan ook nadrukkelijk bij het lesprogramma.”

Dat begint al 's morgens, vertelt Bouts. „We starten altijd met spel. Bijvoorbeeld een treinbaan opzetten. En daarmee spelen. Daarbij hoort een verhaaltje en een liedje. Als we dan ouders vragen mee te spelen, zie je nog vaak wat schroom. Maar dat verdwijnt snel. We hopen dat ze zo gemotiveerd raken om thuis ook met het kind aan de slag te gaan.”

De rest van de dag ziet er voor de peuters eigenlijk al een beetje uit als een 'kleuterdag'. Dus met gymmen, een fruitje eten en spelen en werken.

De nadruk op persoonlijke kwaliteiten als zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid, klinkt bijna als het programma op een vrije school. „Daar heeft het zeker iets van weg,” zegt Gunsch. „We maken dan ook veel gebruik van de visie over effectief leiderschap van managementgoeroe Stephen Covey. We hebben rondgekeken in landen als Canada en Singapore en zagen dat dit goed werkt.”

Lesgeven aan tweejarigen betekent dat de Van Ostade moet voldoen aan allerlei strenge regels die gelden voor een kinderopvang. „Zoals strips op de deuren, veilige trappetjes en natuurlijk het vierogen-principe.” Voor de peuterklas - tussen de twaalf en zestien

kinderen - staan dan ook twee docenten.

En als het aan Gunsch ligt, is dit slechts het begin. De schooldirecteur ziet in de toekomst het liefst dat zelfs al baby's bij hem op school komen. „Hoe jonger we ze hier kunnen verwelkomen, hoe beter. Als we de hele ontwikkeling van het kind tot twaalf jaar zelf in de hand kunnen houden, is de leercurve veel natuurlijker. Er is geen grote overstap meer aan het begin van de basisschool. En kinderen uit verschillende jaren kunnen van elkaar leren.”

Reageren? hc.lezers@ad.nl